

Sygn. akt VI U 1598/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2018 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 sierpnia 2017 r., znak:(...)

w sprawie: A. K. (1)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. K. (1) prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 4 lipca 2017 r. do dnia 3 lipca 2020 r.,

2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 1598/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.08.2017 r., znak:(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 887), odmówił ubezpieczonemu A. K. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 31.07.2017 r. ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony A. K. (1), zaskarżając ją w przedmiocie uznania, iż powód nie jest niezdolny do pracy. Odwołujący wskazał, iż z uwagi na występujące u niego schorzenia jest niezdolny do pracy w postaci prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na wyszukiwaniu najkorzystniejszych ofert dla klientów, zawieraniu z nimi umów oraz bezpośrednim kontaktowaniu się z klientami poprzez odbywanie wyjazdów służbowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. K. (1) złożył w dniu 14.06.2017 r. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 10.07.2017 r. stwierdził, że powód jest częściowo niezdolny do pracy do 31.07.2018 r. Natomiast Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 31.07.2017 r. ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Biegli sądowi specjalista z dziedziny gastroenterologii dr hab. n. med. C. P., specjalista z zakresu medycyny przemysłowej dr n. med. M. K. oraz specjalista z zakresu chorób zakaźnych, hepatologii i epidemiologii szpitalnej dr n. med. A. K. (2) rozpoznali u ubezpieczonego:

- pierwotne stwardniające zapalenie dróg żółciowych (PSC);
- przebyte ostre zapalenie trzustki;
- przebytą posocnicę w przebiegu zapalenia dróg żółciowych po przebytych zabiegu ECPW i protezowaniu dróg żółciowych powikłanym krwawieniem po sfinkterotomii;
- marskość wątroby w stadium wyrównania;
- otyłość;
- hypercholesterolemię w przebiegu marskości wątroby.

W ocenie biegłego gastroenterologa powód A. K. (1) jest częściowo niezdolny do wykonywania zatrudnienia. Z uwagi na schorzenie na które cierpi ubezpieczony (pierwotne stwardniające zapalenie dróg żółciowych – PSC), skarżący wymaga stałej kontroli lekarza specjalisty, wykonywanie pracy w terenie, które wiąże się z narażeniem ubezpieczonego na powtarzające się infekcje, stanowi czynnik pogarszający rokowanie w przebiegu PSC.

Biegły sądowy C. P. podniósł ponadto, iż odwołujący w perspektywie kilku nadchodzących lat będzie wymagał leczenia transplantacyjnego (przeszczepu wątroby). Zdaniem biegłego częściowa niezdolność do pracy powoda ma charakter okresowy (okres 3 lat). Wedle biegłego gastroenterologa w perspektywie wspomnianych kilku lat nie należy spodziewać się u skarżącego poprawy stanu zdrowia. Niezdolność do pracy ubezpieczonego jest pokłosiem przewlekłej choroby dróg żółciowych prowadzącej w do zmian o charakterze marskim w obrębie wątroby. W ocenie C. P. charakter zmian biochemicznych oraz brak możliwości skutecznego leczenia przyczynowego pierwotnego stwardniającego zapalenia dróg żółciowych stanowi przesłankę do zaliczenia powoda do grupy pacjentów z częściową niezdolnością do pracy na okres 3 lat.

Pozostali biegli sądowi M. K. oraz A. K. (2) na podstawie przeprowadzonych badań sądowo – lekarskich i po analizie dokumentacji lekarskiej zawartej w aktach sprawy i w aktach ZUS oraz dokumentacji dostarczonej przez odwołującego oraz po zapoznaniu się z opinią biegłego gastroenterologa, stwierdzili, iż stan zdrowia A. K. (1) upośledza jego sprawność organizmu w stopniu powodującym okresową częściową niezdolność do pracy. Przyczyną niezdolności do pracy powoda jest schorzenie w postaci przewlekłego stwardniającego zapalenia dróg żółciowych z wtórną marskością żółciową wątroby. Zdaniem wspomnianych biegłych sądowych, charakter schorzenia oraz jego przebieg wraz z rokowaniem na przyszłość stanowią obecnie w przypadku ubezpieczonego przeciwwskazanie do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i wykonywanej pracy (praca terenowa, częste wyjazdy służbowe).

Biegli sądowi orzekli, iż ubezpieczony jest okresowo częściowo niezdolny do pracy od daty zakończenia pobierania zasiłku chorobowego, tj. od 04.07.2017 r. na okres 3 lat do 03.07.2020 r. Przyczyną niezdolności jest schorzenie przewodu pokarmowego.

Zawodem wyuczonym A. K. (1) jest zawód technika administracji. Oprócz tego, ubezpieczony ukończył studia licencyjne na Uniwersytecie K. W. w B. w zakresie turystyki i rekreacji. Od 2007 r. skarżący prowadzi działalność

gospodarczą, pracując jako agent ubezpieczeniowy. Z prowadzeniem wspomnianej działalności związane jest odbywanie częstych wyjazdów służbowych, dokonywanie czynności w terenie, m.in. oględzin domów czy pojazdów a także bezpośrednie kontaktowanie się z klientami.

Z treści przeprowadzonego wywiadu wynika, iż ubezpieczony od 2014 r. jest leczony z powodu zwięzającego zapalenia dróg żółciowych. Skarżącemu w styczniu 2017 założono protezę do dróg żółciowych a w maju 2017 r. przeprowadzono wymianę tejże protezy. Ubezpieczony był wielokrotnie hospitalizowany w Oddziale (...) i Klinice (...) w B., ostatnio w Oddziale (...) i Ż.K.z podejrzeniem pierwotnego stwardniającego zapalenia dróg żółciowych. W dniu 13.10.2017 r. usunięto u A. K. (1) protezę z dróg żółciowych. Ponadto, u odwołującego wykonano w 2014 r. cholecystektomię a w 2015 r. operację przepukliny w bliźnie. Aktualnie, powód skarży się z powodu senności i trudności w koncentrowaniu uwagi.

- dowody: karta informacyjna z pobytu ubezpieczonego w Szpitalu Miejskim im. (...) w B. (k. 15 akt sądowych); opinia sądowno lekarska biegłych sądowych z 13.12.2017 r. (k. 16-17 akt sądowych); karta informacyjna leczenia szpitalnego z Wojewódzkiego Szpitala (...) w B. (k. 20 akt sądowych); opinia sądowno – lekarska biegłego gastroenterologa z 10.03.2018 r. (k. 21-24 akt sądowych); końcowa opinia sądowno – lekarska biegłych sądowych z 09.05.2018 r. (k. 59 akt sądowych)

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie dokumentacji zebranej w aktach sądowych, w aktach rentowych. Ustalenia faktyczne dotyczące stanu zdrowia odwołującego i jego wpływu na zdolność A. K. (1) do pracy, Sąd Okręgowy oparł przede wszystkim na dowodach z opinii biegłych sądowych z 13.12.2017 r., z końcowej opinii biegłych z 09.05.2018 r. oraz z opinii biegłego sądowego gastroenterologa z 10.03.2018 r. Biegli sądowi sporządzili opinie po dokonaniu szczegółowej analizy akt sprawy, mając na względzie całą dostępną dokumentację lekarską, a nade wszystko po przeprowadzeniu badań ubezpieczonego. Poczynione przez nich ustalenia i wnioski zostały sformułowane w sposób jasny, precyzyjny, a końcowe stanowisko zostało szczegółowo, przekonująco i w sposób logiczny uzasadnione. Zaprezentowane konkluzje są jednoznaczne, a ich uzasadnienie przedstawione zostało w sposób przystępny i zrozumiały. Przeprowadzone dowody posłużyły do ustalenia okoliczności faktycznych, których to ustalenie było niezbędne do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 j.t.), niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Z treści art. 12 ust. 2, 3 ustawy emerytalnej wynika, iż częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, a całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Zgodnie z brzmieniem art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tego okresu.

Biegli sądowi orzekli, iż odwołujący jest okresowo częściowo niezdolny do pracy od daty zakończenia pobierania zasiłku chorobowego, tj. od 04.07.2017 r. na okres 3 lat do 03.07.2020 r.

Biegli sądowi nie podzielili oceny stanu zdrowia ubezpieczonego dokonanej przez Komisję Lekarską ZUS w przedmiocie tego, iż A. K. (1) nie jest niezdolny do pracy. Biegli wskazali, że dysponowali tymi samymi dowodami co organ rentowy.

Przedmiotem niniejszego postępowania było to, czy odwołujący A. K. (1) jest niezdolny do pracy. Sąd dopuścił w niniejszej sprawie dowody z opinii biegłych sądowych z dziedzin medycznych adekwatnych do schorzeń występujących u ubezpieczonego. Biegli sądowi w wydanych w przedmiotowej sprawie opiniach, które w ocenie Sądu są miarodajne, w oparciu o dokumentację lekarską A. K. (1) oraz po przeprowadzeniu badań ubezpieczonego, w sposób jasny, klarowny i nie budzący wątpliwości skonstatowali, iż odwołujący jest okresowo częściowo niezdolny do pracy. Trzeba podnieść, iż Sąd w sprawach dotyczących kwestii niezdolności do pracy dokonuje rozstrzygnięcia opierając się na opiniach biegłych sądowych, tj. osób posiadających medyczne wiadomości specjalne. Zarówno w doktrynie jak i w judykaturze wskazuje się, iż ustalenie czy odwołujący jest niezdolny do pracy przez sąd może nastąpić wyłącznie w oparciu o opinię sporządzoną przez biegłych, która nie może być zastępowana innymi dowodami, np. zeznaniami świadków. Dowód z opinii lekarskiej w tej kategorii spraw jest, więc dowodem koronnym, analizującym i sumującym przeciwstawne oceny prezentowane przez strony ("Dowód z opinii lekarza biegłego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych" SSN Beata Gudowska, Przegląd Ubezpieczeń Społecznych i Gospodarczych 2001 r., Nr 6, s. 8-12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 23 września 2015 r., sygn. akt III AUa 431/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 maja 2015 r., sygn. akt III AUa 1385/14; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa 1093/14).

Mając na względzie poczynione ustalenia faktyczne oraz zgromadzony materiał w toku postępowania dowodowego, Sąd uznaje, iż stan zdrowia ubezpieczonego czyni go okresowo częściowo niezdolnym do pracy od daty zakończenia pobierania przez niego zasiłku chorobowego, tj. od 04.07.2017 r. na okres 3 lat do 03.07.2020 r. Z treści pisma procesowego organu rentowego ZUS z 10.07.2018 r. (k. 77 a.s.) wynika, iż powód pobrał zasiłek chorobowy za okres od 27.06.2017 r. do 03.07.2017 r. W myśl art. 100 ust. 1, 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, lecz jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, prawo renty z tytułu niezdolności do pracy powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia.

W oparciu o treść opinii biegłych sądowych M. K. oraz A. K. (2) oraz opinii biegłego sądowego gastroenterologa, które Sąd uznał za w pełni wiarygodne, Sąd ustalił, że stan zdrowia A. K. (1) skutkuje u niego okresową częściową niezdolnością do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i pracy wykonywanej. Przyczyną pozostawania okresowo częściowo niezdolnym do pracy przez ubezpieczonego jest rozpoznane u niego pierwotne stwardniające zapalenie dróg żółciowych (PSC). Trzeba zauważyć, iż skutek charakteru wspomnianego schorzenia, odwołujący wymaga stałej kontroli lekarskiej a wykonywanie przez skarżącego pracy w terenie obarczone jest ryzykiem wystąpienia u A. K. (1) powtarzających się infekcji, co z kolei stanowi czynnik pogarszający rokowanie w przebiegu pierwotnego stwardniającego zapalenia dróg żółciowych. Nie sposób nie wspomnieć, iż od 2007 r. skarżący prowadzi działalność gospodarczą jako agent ubezpieczeniowy. Do obowiązków odwołującego związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej należy odbywanie częstych wyjazdów służbowych, dokonywanie czynności w terenie, m.in. oględzin domów czy pojazdów a także bezpośrednie kontaktowanie się z klientami.

Biorąc pod uwagę treść opinii biegłych sądowych, w szczególności opinię biegłego gastroenterologa, częściowa niezdolność do pracy powoda ma charakter okresowy, bowiem A. K. (1) w przeciągu kilku najbliższych lat będzie potrzebował leczenia transplantacyjnego w postaci przeszczepu wątroby. Godnym zauważenia jest to, że przyczyną niezdolności ubezpieczonego do pracy jest przewlekła choroba dróg żółciowych prowadząca do zmian o charakterze marskim wątroby. W świetle obecnego stanu wiedzy medycznej nie ma możliwości leczenia przyczynowego zmian w obrębie dróg żółciowych a stosowanie leczenia objawowego jedynie przedłuża czas do wystąpienia pełnoobjawowej

marskości. Przeprowadzenie przeszczepu wątroby nie spowoduje zatrzymania procesu chorobowego w drogach żółciowych, lecz jedynie na pewien czas zniweluje skutki marskości wątroby. Po dokonanych przeszczepie wskutek występowania pierwotnego stwardniającego zapalenia dróg żółciowych będzie dochodziło do przemiany marskiej w wątrobie przeszczepionej.

W świetle okoliczności przedmiotowej sprawy, w szczególności w świetle opinii biegłych sądowych, nie ma wątpliwości, iż odwołujący A. K. (1) jest okresowo częściowo niezdolny do pracy do 03.07.2020 r. W ocenie Sądu nie było potrzeby kontynuowania postępowania dowodowego, gdyż wydane w przedmiotowej sprawie opinie biegłych sądowych z zakresu medycyny przemysłowej i z zakresu chorób zakaźnych, hepatologii, epidemiologii szpitalnej a także z zakresu gastroenterologii były jasne, zrozumiałe oraz logicznie uzasadnione. W konsekwencji na uwagę nie zasługiwały zastrzeżenia wniesione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do opinii sporządzonych przez biegłych sądowych. Trzeba stwierdzić, że nietrafne jest stwierdzenie przez organ rentowy, iż z faktu prowadzenia przez ubezpieczonego działalności gospodarczej wynika, iż powód jest zdolny do pracy. Mając na uwadze treść przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zasadne jest wskazanie, iż prowadzenie działalności gospodarczej czy w ogóle wykonywanie pracy nie stanowi negatywnej przesłanki przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Poza tym, z okoliczności faktycznych sprawy wynika, że prowadzenie przez A. K. (1) działalności gospodarczej jest niezbędne do uzyskania przez niego środków utrzymania. Z tego względu, Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 12.07.2018 r. oddalił wniosek organu rentowego ZUS o dopuszczenie dowodu z opinii II zespołu biegłych lekarzy sądowych. W myśl art. 286 k.p.c., sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona do sprawy zawiera istotne braki, sprzeczności, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt I UK 447/14, Legalis nr 1350322).

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 12, 13, 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu A. K. (1) prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 4 lipca 2017 r. do dnia 3 lipca 2020 r.

W punkcie 2. wyroku Sąd zgodnie z treścią przepisu art. 118 ust. 1a ustawy emeryturach i rentach z FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Sąd uznał, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, gdyż biegli sądowi w toku niniejszej sprawy dysponowali tą samą dokumentacją medyczną ubezpieczonego, jaką dysponowali lekarze orzecznicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

SSO Ewa Milczarek